

[Erik Eriksen.]

ning, men vi kan ikke medvirke til en Lovgivning, som bryder med noget fundamentalt i hele vort politiske Syn.

Der er formentlig ingen Grund til at opremse de næsten utallige Vanskeligheder, som vil rejse sig, hvis Lovforslagets drastiske Bestemmelser tænkes ført ud i Livet. Alene Uroen om en saadan Lovgivning er jo af det onde. Uvilkaarligt vil man rundt om i Landet spørge: Hvad bliver det næste? Jeg ser, den højtærede Minister nu noterer ned, hvad han vil svare; jeg vil dog minde ham om, at da vi sidst debatterede Husmandsloven her, var den kommunistiske Ordfører, det daværende ærede Medlem Hr. Fuglsang, inde paa det betimelige i, at Jordlovsudvalget, altsaa Staten, skulde overtage den Jord, der ønskedes afstaaet, til den skattemæssigt ansatte Værdi. Ja, Kommentarer turde maaske være overflødige, men jeg nævner det kun for at illustrere, hvad jeg mener med, at man vil spørge: Hvad bliver det næste?

Det vil give en Uro, som Erhvervet som saadant ikke kan være tjent med. Jeg tør maaske ogsaa sige, at det, Regeringen her byder en vis Kreds af erhvervsdrivende, turde man antagelig ikke byde andre Erhverv. Der er formentlig ingen, der ad Tvangens eller Ekspropriationens Vej tør paabyde f. Eks. en storindustriell Virksomhed eller en Købmandsforretning at afstaa Dele af Virksomheden eller Forretningen til andre, som har mindre Forretninger eller Virksomheder — det tror jeg ikke, man turde. Jeg kan derfor ikke lade være med at sige til Regeringen, at jeg synes, den har forsømt en gunstig Lejlighed til at holde sig borte fra en Lovgivning af den her omhandlede Art — det er stadig § 8, jeg tænker paa.

Hvad angaar den almindelige Udstykning, er der jo nemlig ingen Mangel paa Jord. Det ærede Medlem Hr. Larsen (Bjerre) sagde, at det havde vist sig vanskeligt for Jordlovsudvalget at købe Jord til rimelige Priser. Det er ikke min Erfaring, og jeg ved, at der sidder adskillige Jordlovsudvalgsmedlemmer her i Salen, som har ganske den samme Opfattelse som jeg. Det har ikke voldt Vanskeligheder. Nej, Vanskelighederne ligger i hele Materiale-situationen; Mangelen paa Byggematerialer har i allerhøjeste Grad hemmet Udstykningen. Det er formentlig den, der stadig væk lægger de største Hindringer i Vejen og vil gøre det, saa vidt jeg kan se, et Stykke Tid endnu.

Hvad saa endelig de indeklemt Hus-

mænd angaar, er det min faste Overbevisning, at ogsaa her vilde vi være naaet langt ad Frivillighedens Vej, og her tænker jeg paa det Forslag om Forkøbsret, som jeg i sin Tid fremsatte, og som jeg mener var særdeles velegnet til Løsning af de Opgaver, her ligger for. Ja, jeg tror egentlig, det vilde have betydet en Lovgivning, der, som jeg i sin Tid sagde det, vilde kunne holde meget langt fremover. Det har for mig, da jeg arbejdede med denne Sag, været noget væsentligt at naa frem til en Lovgivning, som den danske Bondestand som Helhed vilde gaa ind for, som den vilde kendes ved som sit eget Kød og Blod, og som var et Led i en harmonisk og naturlig Udvikling.

Stort set har Jordlovgivningen gennem mange Aar været gennemført i Enighed; denne Enighed var ikke blot her i Salen, men den var i selve Bondestanden, og det er denne Enighed, som jeg synes den højtærede Minister skulde lægge sig i Selen for at genskabe. Det har han ikke gjort med det foreliggende Lovforslag. Baade erhvervsmæssigt, socialt og folkeligt er dette et uhyre betydningsfuldt Lovgivningsomraade, og hvis den højtærede Minister kan overvinde den socialistiske Adam, der stadig væk sidder ham i Kødet, og som skæmper hans Lovforslag, kan jeg sige, at saa skal han faa al den Støtte, han kan ønske sig, til at komme videre med den Reformlovgivning, som her ligger og venter. Men jeg vil ikke indrømme ham, at Lovforslaget i den foreliggende Skikkelse er, som han selv sagde det, et meget alvorligt Forsøg paa at løse et meget vigtigt Spørgsmaal. Hvis det er tænkt som et saadant Forsøg, er det mislykket. Det er og bliver et stort Fejlgreb af en Regering, der i øvrigt paa-kalder Samarbejde, og jo før dette gaar op for Regeringen, des bedre. Jeg vil ogsaa haabe, den højtærede Minister vil indrømme, at jo større Tilslutning denne Lovgivning kan faa, des fastere vil den ogsaa være forankret i Fremtiden, og for mig staar det saadan, at baade Husmænd og Gaard-ejere har Krav paa en Lovgivning, der bekræfter og understreger det Samarbejde og det Fællessyn, der præger dem baade i deres Hjem og paa deres Arbejdssted.

Jeg tror, at jeg med disse Bemærkninger har antydet over for Ministeren, hvor vi fra Venstres Side er at finde, og jeg tror ogsaa, Ministeren er blevet klar over, at det bliver ikke paa Grundlag af en Lovgivning, der indeholder Bestemmelser som dem, vi her finder i § 8, og som kun skaber indre Splid og Uro i Bondestanden. Hvis den højtærede Minister kan tænke sig at